

Årsrapport 2019

Kontrollutvalget for salgs-, skjenkebevillinger og utsalgssteder for tobakkvarer mv. Bjugn kommune

Foto: Tom Ek

ØRLAND
KOMMUNE

Det følger av alkoholloven § 1-9 at kommunen har ansvar for «*Kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk utenom Vinmonopolet og statlig bevilling etter § 5-3 første ledd tilligger kommunen*».

Alkoholforskriften § 9-7 legger føringer for antallet kontroller per år, og sier at «*Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder*».

I 2018 fikk også kommunen tildelt ansvaret for «tilsyn med registrerte salgssteder for salg av tobakksvarer og tobakksurrogater til forbruker» (jf. Tobakkssalgsforskriften kapittel 5. Tilsyn § 16).

Kontrollutvalget besto av følgende i 2019:

- leder Hans Eide
- medlem Jan Pettersen
- medlem Kjersti Groven

Som sekretær/saksbehandler fungerte Arnlaug Jakobsen, som også var rådmannens saksbehandler i bevillingssaker o.l. til formannskap/kommunestyre.

Møter

Kontrollutvalget for salgs- og skjenkebevillinger har gjennomført 3 møter i 2019 og behandlet 8 politiske saker.

Saker til behandling

- Årsrapport 2018 – kontroll salgs- og skjenkebevillinger
- Kontrollplan for salgs-, skjenkebevillinger og salgssteder av tobakksvarer mv
- Forlengelse av kontrakt med Nokas for kontroll av salgs-, skjenkebevillinger og salg av tobakksvarer m.v
- 4 saker om prikkbelastning - for ikke levert omsetningsoppgave over alkoholomsetning innen kommunens tidsfrist.
- 1 sak om prikkbelastning - brudd på internrutinene
- Nyetablering av virksomheter og inndragninger har vært behandlet i formannskapet

Gjennomføring av kontroller:

Det er kontrollutvalget som har ansvaret for administrering av kontroll i h.h.t. sentrale forskrifter, og vakselskapet Nokas har vært engasjert som kontrollør i vår kommune.

ØRLAND
KOMMUNE

Denne kontrakten gikk ut 31.06.19, men ble forlenget fram til 31.12.19, i påvente av kommunesammenslåingen.

Etter anbudsrunde i Nye Ørland kommune ble Securitas engasjert som kontrollør for å gjennomføre salgs- og skjenkekontroller i henhold til alkohollovens bestemmelser samt kontroll i henhold til tobakksskadeloven for en ny 4-års periode, 01.01.2020 – 30.09.2023

Skjenkebevillingskontroll:

Kontrollene ved skjenkestedene i 2019 er gjennomført iht. vedtatt kontrollplan med noen avvik. Manglende kontroll skyldes i hovedsak svært begrenset eller ingen åpningstid i enkelte perioder.

Internkontrollen er hos de fleste stedene på plass, men noen trenger veiledning og råd for å få internkontrollen oppdatert og komplett.

Kontrollør har hatt spesielt fokus på skjenkestedets håndtering av alder og beruselse. Ellers har de ingen spesielle merknader på kontrollene som er utført.

Salgsbevillingskontroll:

Salgsstedene for alkohol har vært kontrollert stort sett etter planen og hatt fokus på plassering, orden og håndtering av alkoholholdig drikke. Kontrollør har intet å bemerke.

Rapporten fra kontroller viser at det er registrert noen tilfeller hvor kontrollør ikke ble spurt om legitimasjon, og fikk kjøpe alkoholholdig drikke uten at gyldig legitimasjon ble fremvist. De fleste har gode rutiner på legitimasjonskontroll ved salg.

Kontroll i hht røykeloven og internkontroll:

Kontrollutvalget fikk sommeren 2005 også ansvaret for kontroll iht. røykeloven på serveringsstedene i kommunen. Denne kontrollen blir gjort samtidig med skjenkekontrollene. Kommunen har også ansvaret for kontroll av internrutinene på salgs- og skjenkestedene, og dette ble også innlemmet i de ordinære kontrollene f.o.m. 2006. Her har kontrollør bedre kompetanse til oppfølging enn kommunen.

Kontroll av tobakksskadeloven:

Kommunene har fra 1. januar 2018 ført tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer mv. Ordningen innebærer at kommunene skal føre tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer og tobakksurrogater (f.eks. e-sigaretter) i kommunen. Det er særlig viktig at kommunene fører tilsyn med at slike varer ikke selges til mindreårige. Kommunen skal ikke føre tilsyn med nettsalg og grossister.

ØRLAND
KOMMUNE

Iht. de sentrale forskriftene, skal det føres tilsyn med salgsstedene for tobakksvarer så ofte behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst to ganger så mange tilsyn som det er salgssteder i kommunen, dvs $17 \times 2 = 34$.

Salgsstedene for tobakksvarer mv. har vært kontrollert samtidig som skjenkekontrollene ble utført.

Bevillingsinnehaver får kopi av alle kontrollrapporter med lovbestemt frist til uttalelse dersom det foreligger mislighold.

Kostnader:

Satsene for bevillingsavgifter og prøver fastsettes av Staten, så det er ikke justeringsmuligheter på inntektsiden utover det som økt omsetning gir, hvilket neppe er et ønske ut fra et edruskapspolitisk synspunkt. Det har vært en økning i satsene de siste årene, men den er så liten at den har minimal betydning både for bevillingsinnehaverne og avgiftsmyndigheten.

Kunnskapsprøver:

Alle som vil/må avlegge kunnskapsprøve, får gjort det i løpet av svært kort tid, selv om lovbestemt frist nå er 60 dager.

Vi henviser til Vinn.no hvor de finner læremateriell for å avlegge kunnskapsprøve og etablererprøve.

Konklusjon:

Kontrollene i 2019 må anses å være gjennomført som planlagt til tross for noe avvik fra kontrollplanen. Avvik på manglende kontroll skyldes i hovedsak svært begrenset eller ingen åpningstid i enkelte perioder. Vi må si oss godt fornøyd med samarbeidet med kontrolløren.

Det er registrert noen dårlige rutiner i forbindelse med legitimasjonskontroll salg og en episode ved et utested med overstadig beruset gjest, jf. årsrapport fra kontrollør.

Dette er fulgt opp med varselsbrev og prikktildeling til bevillingsinnehaverne.